

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/48/2020
Identifikačné číslo spisu: 7019200485
Dátum vydania rozhodnutia: 25.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7019200485.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Y. R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/XX/XX, L. W. U., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Košice, so sídlom Zádielska 2, Košice, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2019/6398 zo dňa 04.06.2019, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Sa/11/2019 zo dňa 15.01.2020, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
- II. Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 6Sa/11/2019 zo dňa 15.01.2020 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2019/6398 zo dňa 04.06.2019 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“). Preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves č. SN1/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2019/53282-4 z 19.02.2019, ktorým správny orgán prvého stupňa nevyhovел žalobcovi a nepriznal mu na základe jeho žiadosti z 03.01.2019 peňažný príspevok na kúpu pomôcky - psa so špeciálnym výcvikom - asistenčného psa.

2. Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcovi bola stanovená 70 % miera funkčnej poruchy podľa časti III. 8d prílohy 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu (ďalej len „447/2008 Z. z.“) a je považovaný za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, odkázaný na sprievodcu. Napriek tejto skutočnosti správny orgán mal za to, že žalobca nie je odkázaný na pomoc psa so špeciálnym výcvikom. Táto skutočnosť bola konštatovaná aj v posudku zo dňa 30.05.2019. Podľa posudku posudkového lekára žalobca trpí cukrovkou s polyneuropathiou a nefropatiou. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca odmietol vykonanie sociálnej posudkovej činnosti v mieste svojho trvalého bydliska, ako aj na oddelení posudkových činností žalovaného.

3. Krajský súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že rozhodnutie žalovaného nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom v zmysle § 27 ods. 2 SSP, pričom diskrečná právomoc správneho orgánu predstavuje ponechanie možnosti žalovanému v týchto intenciách formulovať svoje závery autonómne. Skutkové okolnosti, z ktorých pri voľnej úvahe žalovaný vychádzal boli zistené správnym procesným postupom, rozhodnutie žalovaného bolo z hľadiska aplikovanej právnej úpravy vecne správne a zákonné a z hľadiska hodnotenia dôkazov úplné.

4. V súvislosti s faktom, že žalobca odmietol vykonanie sociálnej posudkovej činnosti v mieste svojho trvalého bydliska, ako aj na oddelení posudkových činností žalovaného, krajský súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 9Sžsk/120/2017, na základe ktorého „ak žalobca uvedeným spôsobom nepožiadaval o prizvanie na posúdenie jej zdravotného stavu, posudkový lekár by bol povinný ju prizvať iba v prípade, ak by existovali pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predložených lekárskeho nálezov alebo ak by bolo potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru.“

5. Proti rozsudku krajského súdu podal kasačnú sťažnosť žalobca, pretože mal za to, že (1) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, (2) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, (3) súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a (4) súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

6. Žalobca (sťažovateľ) uviedol, že on pôvodne žiadal správny orgán o peňažný príspevok na osobnú asistenciu, ktorý mu nebol rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves č. SN1/OPPKPČ/SOC/2015/8574-0003 zo dňa 26.01.2015 priznaný. Na základe kasačnej sťažnosti žalobcu bolo rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 9Sžsk/124/2017 vec vrátená správneho orgánu na ďalšie konanie. Nakoľko správny orgán bol nečinný, žalobca si podal žiadosť o príspevok na asistenčného psa, avšak zastáva názor, že správny orgán mal v prvom rade rozhodnúť o žiadosti o príspevku na asistenciu. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti uviedol, že ďalšie rozhodnutia správneho orgánu (o peňažnom príspevku na osobnú asistenciu a peňažnom príspevku na prepravu) sú predmetmi súdneho prieskumu.

7. Žalobca má za to, že osobná asistenciu bez príspevku na prepravu a bez príspevku na asistenčného psa obmedzuje osobnú asistenciu plnohodnotne využiť.

8. Podľa názoru žalobcu, správny orgán nezistil skutočný stav veci úplne a presne, jeho posudok nie je komplexný a chýba náležité odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia. V kasačnej sťažnosti uviedol, že jeho zdravotný stav sa stále zhoršuje a v dôsledku prieťahov v správnom konaní nadobudol účinnosť zákon, ktorým sa poskytovanie osobnej asistencie skrátilo na 10 hod./deň, resp. žiadať o príspevok na osobnú asistenciu sa dá len do veku 65 rokov. Žalobca tvrdí, že účel asistenčného psa by bol v jeho prípade splnený, nakoľko by s jeho pomocou bolo zabezpečené vykonávanie nevyhnutných životných úkonov.

9. V poslednom rade sťažovateľ uviedol, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, a to od rozhodnutia sp. zn. 4So/241/2004 a rozsudku sp. zn. 1Sžso/6/2015. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby kasačný súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

10. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný. Žalovaný v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku krajského súdu. Vo svojom vyjadrení uviedol, že správny orgán nemohol brať do úvahy lekárskeho nález zo dňa 12.12.2019 a 20.11.2019, pretože pre rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

12. Kasačný súd pre úplnosť konštatuje, že kasačná sťažnosť nebola podaná včas, t. j. v jednomesačnej lehote od doručenia rozsudku krajského súdu sťažovateľovi, avšak vzhľadom na § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony kasačný súd odpustí zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

13. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“) tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len „preukaz“), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len „parkovací preukaz“) a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v ods. 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom.

15. Podľa § 2 ods. 1 zákon č. 447/2008 Z. z. kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „kompenzácia“) je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu. Za kompenzáciu sa na účely tohto zákona považuje aj osobitná starostlivosť podľa osobitného predpisu.

16. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia, rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

17. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

18. Podľa § 5 zákona č. 447/2008 Z. z. sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia sa kompenzujú v oblasti: a) mobility a orientácie, b) komunikácie, c) zvýšených výdavkov, d) sebaobsluhy.

19. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. v oblasti sebaobsluhy sa kompenzuje obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je poskytnúť pomoc pri úkonoch sebaobsluhy alebo poskytnúť osobitnú starostlivosť podľa osobitného predpisu.

20. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy je stav, keď fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím v dôsledku poškodenia alebo telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií si sama nemôže zabezpečiť úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o svoju domácnosť alebo realizovať základné sociálne aktivity.

21. Podľa § 13 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z. výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový

záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

22. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje: a) mieru funkčnej poruchy, b) vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, c) sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, d) návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu, e) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu, f) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, g) termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár, h) odôvodnenie komplexného posudku.

23. Podľa § 14 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z. z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomôcku, na úpravu pomôcky, na zdvíhacieho zariadenie, na úpravu osobného motorového vozidla, na úpravu bytu, na úpravu rodinného domu alebo na úpravu garáže, ak sociálne dôsledky jej ťažkého zdravotného postihnutia možno prekonať alebo zmierniť pomôckou, úpravou pomôcky, zdvíhacím zariadením, úpravou osobného motorového vozidla alebo úpravou bytu, rodinného domu alebo garáže.

24. Podľa § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 447/2008 Z. z. na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu.

25. Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na pomôcku, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na úpravu pomôcky.

26. Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. za pomôcku sa považuje aj pes so špeciálnym výcvikom.

27. Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. asistenčný pes zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má telesné postihnutie alebo iné ťažké zdravotné postihnutie, pomoc pri každodenných činnostiach, najmä pri prinesení určených predmetov, prezliekaní oblečenia, polohovaní, otváraní a zatváraní dverí a pri privolaní nevyhnutnej pomoci v prípade nebezpečenstva.

28. V konkrétnom prípade nebolo sporným, že žalobca je považovaný za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Spornou medzi účastníkmi bola otázka, či žalobca spĺňa všetky podmienky ustanovené v zákone č. 447/2008 Z. z. pre priznanie peňažného príspevku na kúpu pomôcky, psa so špeciálnym výcvikom - asistenčného psa a priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom. Podmienky pre priznanie týchto peňažných príspevkov upravuje § 25 a § 38 ods. 1 písm. b)/3 zákona č. 447/2008 Z. z. . Tieto peňažné príspevky je možné poskytnúť osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 na jeho poskytnutie.

29. Kasačný súd konštatuje, že požadované peňažné príspevky (peňažný príspevok na kúpu špeciálneho - asistenčného psa a peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom) nie sú nárokovou dávkou sociálnej pomoci, nakoľko ide o fakultatívne dávky sociálneho zabezpečenia. Správny orgán je oprávnený uvážiť, za akých okolností a ktorému subjektu ho poskytne, pokiaľ sú splnené zákonom stanovené predpoklady. Nárok na takúto kompenzáciu vzniká iba potom, ak o jej priznaní právoplatne rozhodne príslušný orgán. Rozhodnutia založené na voľnej úvahe správneho orgánu by mohol súd zrušiť len vtedy, keby odporovali obsahu

spisov, zásadám logického myslenia, či inak by vybočovali z medzí a hľadísk stanovených zákonom. Takéto pochybenia však v danej veci zistené neboli.

30. Kasačný súd z administratívneho spisu zistil, že lekárske posudkom na účely § 11 zákona č. 447/2008 Z. z. zo dňa 27.05.2019 posudkový lekár správneho orgánu stanovil mieru funkčnej poruchy žalobcu na úrovni 70 %. Žalobcovi bola diagnostikovaná cukrovka s polyneuropathiou a nefropatiou. Podľa lekárskeho posudku žalobca nespĺňa kritériá odkázanosti na kúpu psa so špeciálnym výcvikom, nakoľko požadovaná kompenzácia neumožní žalobcovi vykonávať činnosti, ktoré by bez jej použitia nemohol vykonávať. Podľa komplexného posudku číslo: UPS/US6/SSVODPPKPC2/SOC/2019/6513 zo dňa 30.05.2019, MFP posudzovaného je 70 % podľa prílohy č. 3, časti III. 8.d) zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu pre cukrovku v štádiu chronických komplikácií (polyneuropathia a nefropatia), v dôsledku čoho sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Podľa komplexného posudku žalobcovi v oblasti mobility/orientácie a zvýšených výdavkov peňažný príspevok na kúpu pomôcky - psa so špeciálnym výcvikom - asistenčného psa sa nenavrhuje, pretože požadovaná kompenzácia neumožní žalobcovi vykonávať činnosti, ktoré by bez jej použitia nemohol vykonávať. Podľa komplexného posudku zvýšené výdavky na diétne stravovanie je kompenzovateľné peňažným príspevkom na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie a žalobca je odkázaný na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou. Zároveň v komplexnom posudku je uvedené, že žalobca je z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia odkázaný na sprievodcu.

31. Správny súd sa na základe vyššie uvedeného stotožnil so skutkovými zisteniami správnych orgánov, ako aj s ich právnym posúdením. V konaní, ani v rozhodnutiach správnych orgánov nezistil také porušenie ustanovení Správneho poriadku ani iného právneho predpisu, ktoré by viedli k ich zrušeniu, preto žalobu postupom podľa § 190 SSP ako v tomto čase nedôvodnú zamietol.

32. Pokiaľ by v komplexnom posudku bolo navrhnuté priznanie peňažného príspevku na výcvik používania pomôcky asistenčného psa, bolo by možné tento príspevok žalobcovi poskytnúť po preskúmaní a splnení ďalších zákonom stanovených podmienok pre túto formu kompenzácie. Za predpokladu, že taký peňažný príspevok nie je v komplexnom posudku navrhnutý, správny orgán ho nemôže priznať z dôvodu absencie splnenia zákonnej podmienky, ktorou je jeho navrhnutie v komplexnom posudku. V dôsledku tejto skutočnosti nie je daný právny nárok žalobcu na tento príspevok. Základným predpokladom pre priznanie tohto peňažného príspevku je skutočnosť, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je na takúto formu kompenzácie odkázaná podľa komplexného posudku.

33. K predkladaným lekárske správam zo dňa 12.12.2019 a 20.11.2019, ktoré boli prílohami kasačnej sťažnosti, Najvyšší súd SR poukazuje na ust. § 135 ods. 1 SSP, podľa ktorého na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy. Je zrejmé, že lekárske správy zo dňa 12.12.2019 a 20.11.2019 boli vypracované po právoplatnosti rozhodnutia žalovaného, t.j. po 14.06.2019, a teda sa s nimi nemohol ani žalovaný, ani jeho posudkový lekár oboznámiť a ani ho vyhodnotiť. V správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, resp. vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia s výnimkou prípadov uvedených v ust. § 35 ods. 2 písm. a), b) SSP, čo posudzovaný prípad nie je. Správny súd tak zásadne pri preskúmaní rozhodnutia žalovaného vychádzal zo skutkového a právneho stavu, ktorý tu bol v čase rozhodovania žalovaného - právoplatnosti rozhodnutia žalovaného a konštatuje, že nakoľko správnym orgánom taký dôkaz predložený nebol, logicky sa s ním nemohli v priebehu konania ani vysporiadať. Úlohou súdu nie je nahradiť správny orgán v jeho kompetencii, ani nahradiť správne uváženie uvážením súdu, ale naopak posúdiť, či sa správny orgán v napadnutom rozhodnutí dostatočne vysporiadal so zisteným skutkovým stavom a či tam, kde sa jeho rozhodnutie opieralo o správnu úvahu, nedošlo k vybočeniu z medzí a hľadísk stanovených zákonom. V tejto súvislosti treba poznamenať, že v prípade zmeny alebo zhoršenia zdravotného stavu, si môže sťažovateľ podať novú žiadosť o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu, spolu s aktuálnymi lekárske správami mapujúcimi vývoj jej ochorenia, na základe ktorých bude jeho žiadosť opätovne posudzovaná.

34. Ako to vyplýva zo súdneho spisu, žalobca už viackrát podal žiadosť o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 9Sžsk/124/2017 zo dňa 25.09.2018 rozhodnutie žalovaného č. UPS/US6/SSVODPPKPC1/BEZ/2015/11195 z 27.04.2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uvedeným druhostupňovým rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves č. SN1/OPPKPČ/SOC/2015/85745-0003 zo dňa 26.01.2015, ktorým nebol žalobcovi priznaný peňažný príspevok na osobnú asistenciu. V tomto rozhodnutí kasačný súd konštatoval, že „kasačný súd sa stotožnil s tvrdeniami žalobcu, pokiaľ ide o nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného. Podľa lekárskeho posudku na účely § 11 zákona č. 447/2008 Z. z. z 15.04.2015 žalobca nie je odkázaný na osobnú asistenciu, nakoľko je spôsobilý sám, respektíve s občasnou pomocou inej fyzickej osoby vykonávať úkony, ktoré sú uvedené v prílohe 4 citovaného zákona. Tento záver vyplýva aj z komplexného posudku z 21.04.2015, pričom v komplexnom posudku správny orgán ďalej uviedol, že žalobca pri vykonávaní sebaobslužných úkonov je takmer samostatný. Jednoduché práce v domácnosti zvláda sám, resp. s čiastočnou pomocou inej fyzickej osoby. Totožné tvrdenie je obsiahnuté aj v napadnutom rozhodnutí. Tak žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ako ani posudkový lekár však nešpecifikovali, ktoré činnosti uvedené v prílohe 4 žalobca zvláda sám a ktoré s „občasnou pomocou inej fyzickej osoby“ a prečo ani na tie úkony, pri ktorých potrebuje „občasnú pomoc inej fyzickej osoby“ žalobcovi osobná asistencia priznaná nebola. Žalovaný tvrdí, že potrebnú pomoc pri úkonoch sebaobsluhy žalobcovi zabezpečuje manželka, avšak žalobca uviedol, že osobnú asistenciu žiada vzhľadom na zdravotné problémy manželky. S týmto tvrdením sa žalovaný nevysporiadal. Podľa § 13 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z. z. posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím zahŕňa najmä hodnotenie schopnosti a rozsahu pomoci, ktorú jej poskytuje rodina. Keďže žalobca namietal zdravotné problémy manželky, bolo potrebné, aby sa žalovaný vysporiadal tiež s otázkou zdravotnej schopnosti žalobcovej manželky poskytovať žalobcovi pomoc pri sebaobslužných úkonoch. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel kasačný súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a z toho dôvodu je potrebné zrušiť ho a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.“ Čo sa týka rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Sžsk/124/2017 zo dňa 25.09.2018, Najvyšší súd SR opätovne konštatuje, že správny orgán je viazaný právnym názorom najvyššieho súdu a je povinný urýchlene rozhodnúť o žiadosti o príspevku na asistenciu.

35. Čo sa týka námietky sťažovateľa (žalobcu), na základe ktorej v dôsledku dlhodobých prieťahov v konaní nadobudol účinnosť zákon, v zmysle ktorého žiadať o príspevok na osobnú asistenciu sa dá len do veku 65 rokov žiadateľa, Najvyšší súd SR poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 16/2018-104 z 02.04.2020, na základe ktorého „Ustanovenie § 22 ods. 2 prvej vety v časti „najskôr od 6. roku veku do dovŕšenia 65. roku veku“ a druhej vety zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 9 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach a s čl. 5 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 19 písm. b) Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.“ Vďaka hore uvedenému nálezu Ústavného súdu SR § 22 ods. 2 znie nasledovne: „Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytovať fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím.“

36. Na základe hore uvedených skutočností Najvyšší súd SR konštatuje, že síce žalobca je odkázaný na sprievodcu, žalobca si zvolil nesprávny kompenzačný prostriedok - asistenčného psa so špeciálnym výcvikom pri zabezpečovaní pohybu, orientácie a komunikácie so spoločenským prostredím, pretože táto kompenzačná pomôcka nie je vhodná na zabezpečenie vykonávania nevyhnutných životných úkonov žalobcu.

37. V súvislosti s argumentáciou žalobcu, na základe ktorej krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, Najvyšší súd SR konštatuje, že táto námietka nie je správna, pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu je v súlade s konštantnou judikatúrou v tejto oblasti.

38. Na základe hore uvedených dôvodov Najvyšší súd SR konštatuje, že vzhľadom na objektívne zistený zdravotný stav posudkovým lekárom, táto zdravotná pomôcka, t. j. výcvik psa, nebola preukázaná ako opodstatnená.

39. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné kasačnú sťažnosť žalobcu podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietnuť.

40. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, a účastníkom nepriznal náhradu trov konania, pretože sťažovateľka v konaní nebola úspešná a žalovanému nárok na náhradu trov v zásade neprináleží.

41. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.